

KJØNNSIDENTIFISERING OG KOGNITIV FUNKSJONERING

BJØRN CHRISTIANSEN

Psykologisk Institutt, Universitetet, Bergen

Forskningsresultater antyder at det i vårt samfunn finner sted en polarisering mellom den hypermaskuline mann og den overfeminine kvinne, og at forskjellene i kjønnsidentifisering ligger til grunn for påvisbare kjønnsforskjeller i kognitiv funksjonering. Hos menn synes prosessen å føre til en kultivering av en analytisk og velartikulert kognitiv holdning, mens den hos kvinner fører til en global og udifferensiert holdning.

Etter å ha gjennomgått det metodiske opplegg for en undersøkelse med sikte på å måle ikke bare variasjoner i kjønnsidentifisering og grad av kognitiv artikulering hos kvinner og menn, men også graden av åpenhet for opplevelser, oppstilles følgende hypotese: Den hypermaskuline mann og den overfeminine kvinne er preget av en langt mindre åpenhet for opplevelser enn den relativt feminine mann og den relativt maskuline kvinne. Empiriske resultater fra egne og andres undersøkelser blir referert, og det blir hevdet at disse i stor utstrekning gir støtte til hypotesen.

Til slutt fremføres det synspunkt at visse kjønnsforskjeller i kognitiv funksjonering kan sees som komplementære og at de i parvis kombinasjon muligens fører til balanse og gjensidig tilfredshet, men at prisen for det hele er en tosidig innskrenkning i evnen til åpenhet for inntrykk og opplevelser.